

ČASOPIS S PODOBAMI ZA SLOVENSKO MLADINO.

Štev. 2.

V Ljubljani, 1. februarja 1892.

Leto XXII.

Vital.

(Legenda.)

Zapovedani svoj praznik
 Sólnigrad obhaja dnés,
 Praznik Vitala — svetnika,
 Ki znanik je bil nebés . . .
 Dan ta že ob uri rani
 Zvóna glas ljudém oznani.

Ljudstvo za Bogá goreče
 Vsak opravke opustí —
 Da bi délal, to pregrešno
 Slédnjemu se dánés zdí . . .
 A — tam žena kruh si péče,
 Dela še končáti nêče.

K maši vabi že zvonenje;
 Žena čuje glas zvonóv,
 Vender ni jej cerkve mari,
 Dókler kruh še ní gotóv.
 Mnógi delo graja njéno —
 Ali vse le — bob je v sténo!

„Zapovedani je praznik?! —
 Bodi! — Vender živi duh
 V cerkev prej me ne prižene,
 Dókler ni izpêčen kruh!“ —
 Čul je ženo svétec Vital,
 Mož pred njó stojêč, očital:

„Li ne slišiš, kar zvonovi
 Oznanújejo sedáj?
 Praznik posvečuj, če hočêš
 Glédati kdaj sveti ràj! —
 Pusti tórej, žena, delo,
 Saj ne bode ti prospelo!“

„Praznik tá naj posvečujem?
 Bodi! — Vender živi duh
 V cerkev prej me ne prižene,
 Dókler ni izpêčen kruh!“ . . .
 „Pojdi! — Vital sam veléva
 Pómnila boš tega dnéva!“ —

Rěče in izgine svētec . . .
 Žena grohotáje dé:
 „Jaz te ne poznám svetníka;
 Če pa hočeš, da sreé
 Těbi bo pokórno, ženi
 Kruh ta v kámen izpremeni!“

Spet prevzétno zagrohóče . . .
 Dušo napoji jej srd —
 V peč pogléda . . . Mestu kruha
 Kámen le opazi trd . . .
 Mine pónos vès ženico,
 Brž ko izpozna resnico . . .

* * *

Zdaj v Šent-Petra čerkvi ¹⁾ vidiš
 Hlébe kámenate té;
 „Praznik posvečuj le vestno,“
 Kámeni ti gotoré. —

Vitalis.

¹⁾ Pomni: Sv. Vital, škof solnograški, naslednik sv. Ruperta, ki je v osmem stoletji ustanovil cerkev sv. Petra v Solnem Gradu (Salzburg.)

Kolumbovo jajce.

Gledališka igra na máterin god. — Poslovenil Iv. Tomšić.

O s o b e.

Zlatko,	}	bratje in sestre.
Milka,		
Rajko,		
Jélica,		
Stanislava, teta.		
Anica, ubožno dekletce iz vasí.		

(Igraljšče v sobi s priprosto hišno opravo, jednim oknom in dvojimi vrati.)

Prvi prizor.

Zlatko in **Milka** vstopita naglo, pozneje **Rajko**.

Zlatko. Haló! danes smo sami doma! Oče in mati sta otišla k dedu; ne vrneta se kmalu nazaj.

Milka. Jé-li, da se ti temu samó zato veseliš, da lahko prosteje okolo skačeš in razgrajaš po svoje volji?

Zlatko. Oj, danes se hočemo naskakati! Vesela bodi tudi ti, Milka! Upij z menój jühuhu!

Rajko (stopi naglo v sobo). Haló! hurá! živio! Hajdi, Zlatko, da zatrobiva kinško koračnico.

Milka. Jaz ostanem mirna, kakor sem bila še vselej, zato nečem skakati in upiti z vama.

Zlatko. Mirna in pametna hočeva biti tudi midva, kakor hitro se vrneta oče in mati; ali zdaj, zdaj, Milka, zdaj smo prosti in sami svoji!

Rajko. Saj nas oče in mati vsak dan strogo nadzorujeta, zakaj bi se vsaj danes ne veselili, kakor nam ljubo in drago?

Milka. Nù, pa vidva tudi dobro vesta, da hišni gospodar noče, da bi bil v hiši ropot in upitje.

Zlatko. Ej dà! kaj nas briga gospodar! Otročjemu veselju in zdravju se veseli vsak človek. Zatorej igravimo in veselimo se, dokler smo še čvrsti, mladi — pa nikomur nič brige zató! Daj, prinesi piščalko, da zaigramo kako veselo pesenco.

Milka. Jaz ne bodem igrala nič!

Rajko (podaja je Milki piščalko). Še kaj! Tebe bodeva prav lepo prosila, kaj nè? Ne bodi vènder tako nespametna! Ná, vzemi piščalko in močno pihaj vánjo! Jaz udarim na boben, a Zlatko naj gode na svoje gosli. Zdaj pa le naprej — kineško koračnico!

Zlatko. Nè! kineške koračnice ne napravimo, ker je dobro ne znamo; dajmo raje kaj drugega . . . „Hej Slovenci!“ to raje zapojmo, da se bode slišalo od severa do juga, od vzhoda do zahoda — „da naša reč slovenska živo klije, dokler naše verno srce za naš narod bije!“

Rajko. Živio Zlatko! to je naša prava pesen. In zdaj bode tudi Milka z nama.

Milka. Nù, bodi si, to pesen hočem rada svirati z vama, ali le lepo složno.

Rajko. Živila Milka! živio Zlatko! živio vsa naša domovina in ves naš narod slovenski!

(*Zlatko in Rajko* pojeta: „Hej Slovenci!“ *Zlatko* gode na gosli, *Rajko* bije na boben, a *Milka* piska na piščalko. Iz začetka se godba še dobro sklada, ali hkrati nastane taka neskladnost, da je strahota. V tem stopita v sobo *Stanislava* in *Jelica*.)

Drugi prizor.

Prejšnji. *Stanislava* in *Jelica*.

Stanislava. Za božjo voljo, kakšna vika in krika je to! Nehajte! Gospodar nam odpové stanovanje. — In tudi ti, *Milka*! O moj Bog, moj Bog!

Zlatko. Ali ni naša godba prijetna in lepo ubrana?

Stanislava. Oj Bog nas varuj take godbe! kakor da bi se bili sami psi in mačke skupaj zbrali, da napravijo nemir v miroljubnej hiši.

Rajko. Ej, pa to je prijetna godba.

Stanislava. Kaj? tako upitje in tak ropot se vam dopade? Jojmina! kar vse mi šumi po ušesih . . . Mar nisem jaz vaša tetka?

Milka. O ne srdite se, tetka ljuba! Jaz sem se hotela le malo pošáliti z bratcema. Drugič bode vse bolje, petje in igra!

Stanislava. Ali nimate nobenega drugega dela?

Zlatko. Oj tetka ljuba! mi smo še mladi, pa bi se radi po svojej volji razveselili in kako narodno pesen zapeli.

Stanislava. Tega vam nihče ne brani. — Pošteno in lepó ubrano petje ugaja sreč in ušesu; ali taka neskladnost in tako upitje ne ugaja nikomur. — Oj dà! skoraj bi bila pozabla povedati vam nekaj. Ali ne veste, da je jutri god vaše dobre matere in vi se še niti pripravili niste, da jej čestitate!

Otroci. Kaj, jutri vže?

Zlatko. Jutri, god naše matere?

Stanislava. To se zna. A zdaj le hitro vsak na svoje delo! Ali bodete predstavljali kako igro, ali jej kako lepo vošilce zložili, ali kaj lepega narisali?

Zlatko. A zakaj nam niste tega poprej povedali? Jaz bi bil zložil kako lepo pesenco — čestitko.

Milka. Jaz bi splela lepo košarico za ovočje (sadje).

Rajko. In jaz bi bil narisal kako lepo sliko — o! škoda! škoda!

Stanislava. Pripovedovala vam sem vže več kakor mesec dnij, da bode jutri máterin god, ali kaj liasne vse, ako pripovedujem gluhim ušesom! Vam so igrače in upitje mnogo več, nego tiho in koristno delo.

Milka. Oj kako imamo radi našo dobro, ljubo mater!

Rajko. Jaz bi dal vse svoje svinčene vojake in še svojega lesenega konja po vrhu, da mi le kaj lepega pade na um.

Zlatko. In jaz bi dal svoje srce iz prsij za svojo dobro mamo.

Rajko. Oj kako nas ljubi naša dobra, mila mama!

Jelica. Meni vedno pravi, da sem njeno srce in njeno oko.

Zlatko. Stojte! še je čas. — Nekaj si izmislimo.

Ostali otroci. Povej hitro, kaj?

Zlatko. Jaz si skujem pesen — čestitko.

Milka. Čestitko? To bi bilo dobro . . . Ali kdo se jo nauči, da jo bode govoril?

Zlatko. Kdo drugi, nego jaz sam!

Rajko. In kaj naj storimo mi drugi?

Zlatko. To je vaša skrb; kaj to meni mar! Izmislite si sami, kaj vam je storiti.

Milka. Kaj naj si izmislim! Meni ne pade nič na um.

Zlatko. Jaz si skujem pesen — čestitko, kakor vam sem vže povedal.

Milka. In jaz? Oj jaz se bodem jokala vso noč, ako se kaj lepega ne izmislím.

Rajko. Oh, pomagajte nam, pomagajte, tetka ljuba!

Stanislava. Jaz naj vam pomagam? — Ne znam niti pesnij kovati niti gledaliških iger predstavljati, k temu sem vže prestara. Vidite tedaj, da od mene pomoči ne morete pričakovati. Pomagajte si sami, in Bog vam bode pomagal! — Zdaj moram na delo. Pustim vas same, da se v miru čemu domislíte . . . (Otiče na desna vrata.)

Tretji prizor.

Prejšnji brez Stanislave.

Milka. Hajdi, da drug drugemu pomagamo, kaj hočemo in kakó!

Zlatko. Meni ni treba tuje pomoči, sam si hočem sestaviti lepo čestitko. (Sede za mizo in piše.)

Rajko. Ah, vže vem kaj! Jaz hočem narisati lepo sliko! (Misli.) Morje — na obali morja stoji mati — na morji se vidi ladija, v ladiji mladenič, ki se vrača iz tujine z vencem in lepim trakom, na katerem stoji zapisano: Mojej preljubej materi za god — itd. itd. — Ha, prekrasna misel, to bode veselje! (Sede in riše.)

Milka. In jaz? Oj mene uboge sirote!

Jelica. In jaz, Milka? Jaz ne vem ničesar.

Zlatko (k sestram). Tiho bodita in ne motita me! Mar mislita, da je tako lahko pesni kovati, kakor hruške jesti! Dajta mi mirú! —

Milka (mu seže v besedo). Pa se tudi medve morave dogovoriti, kaj nama je storiti.

Jelica. Ahà! jaz imam dva zlatnika (čekina) in nekaj drobiža v svojem hranilničku.

Milka. In kaj narediš z denarjem?

Jelica. Materi kupim kaj lepega za god.

Zlatko (razburjen). Mir!

Milka. Prosim, ako ti tukaj ni všeč, pa pojdi v drugo sobo.

Zlatko. Pravo si rekla; saj tukaj pri vaju res ni mogoče, da bi kaj pametnega napisal. (Vzame papir in otide na desna vrata.)

Jelica. Jaz imam dva zlatnika — s tema lahko kupim materi kaj posebno lepega!

Milka. Res je to, ali kaj?

Rajko (k sestrama). To je pa že preveč! Dajta mir, goski! kaj vendar blebetata neprenehoma.

Milka. A kaj tebe to moti? Medve govorive po tihoma.

Rajko. Ali jo vidiš, že zopet blebetá! Jaz ne morem naprej — miza se trese — in nà — morje je vse črno, mladenič na ladiji ima preveliki ušesi in predolg nos — in še vedve me motita tukaj, oh moj Bog, to je strašno!

Milka. Pa pojdi tudi ti tjà v drugo sobo!

Rajko. Nù, ta je pametna; saj mi drugega ne preostaje. (Otide na levo.)

Jelica. Nù, kaj naj storive medve?

Milka. Hà! zdaj sem si nekaj izmislila. (Otide na desno.)

Četrti prizor.

Jelica sama.

Jelica. Pustili so me samó! Oj mene sirote! kaj naj storim zdaj? Grem pogledat, koliko imam denarja v hranilničku. (Otide na levo, pa se takój vrne s hranilničkom v roci.) Evo mojega blagá! (Izrese denarje na mizo.) Kaj naj kupim materi za god? Novo obleko? Ali nov klobuk? Morda hišo? Ali kako lepo posestvo? Oj kako vender pristrěno ljubim svojo dobro mater! Vse bi jej dala, kar imam. Nù, da vidim, koliko imam denarja. (V tem, ko Jelica šteje denarje, zasliši se pod oknom naslednja pesen:)

Oj otroci, dobri, mili,
Prosim, da bi podelili,
Krajcar, kruha skorjico
Za siroto Anico.

Nimam brateca ne sestrice,
Tožno, blede mi je lice!
Sem sirota osaměla
Nimam kruha, da bi jéla.

Oča mi umrl je, mama,
Brez domú sirota sama,
Po vsem svetu grem okrog
Oča mi je dobri Bog.

Oj otroci, dobri, mili,
Gladna sem, da Bog se usmili;
Prosim kruha skorjico
Za ubožno Anico!

Jelica (pogleda skozi okno). Oh ubogo dekletce prosi za skorjico kruha, pa ga ravno zdaj nimam . . . Poglej nò, kako sem neumna! Ali nimam morda denarjev dosti — da pomorem tej ubogej siroti! (Kliče skozi okno.) Počakaj sirota! takój pridem k tebi. (Vzemši nekoliko denarja, otide.)

Peti prizor.

Milka pride zamišljena, za njo *Stanislava*, *Rajko* in *Zlatko*.

Milka. Kaj neki je bilo, kar sem si bila ravno poprej izmislila? Oh, zdaj mi kar ne pade več na um! Hm . . . hm . . . (Misli.)

Stanislava (pride z desne strani). Nu, kaj si, Milka, tako zamišljena?

Milka. Oh moj Bog! pozabila sem zdaj vse, kar sem nameravala storiti za máterin god!

Rajko (pride z leve strani). Oh! ne gre, pa ne gre! — Le poglej, Milka, to sliko — to je strašno! (Kaže sliko.)

Milka. To je vse tako zamazano, kakor bi mačke hodile po papirji.

Stanislava. Nù, če ni Zlatko zložil kake lepše pesence, potlej je ves. vaš trud zamán. Lepó se vam bode mati zahvalila na takih darovih. Hej, Zlatko! Pridi sèm!

Zlatko (pride z desne strani). I nù, kaj je zopet? Upitje in žlobudranje! In v takem nemiru naj človek kaj pametnega napiše? To je nemogoče!

Stanislava. Daj, da vidim, kaj si lepega napisal.

Zlatko. Bil bi vže dávno izgotovil, ali nekaj besedij mi manjka — pesni kovati ni tako lahko, počasi gre ta stvar, prav počasi . . .

Stanislava (gleda papir). Tega jaz čitati ne morem.

Zlatko. Prehitro sem pisal, zato je pisava nerazumljiva.

Milka (gledajoč na papir). Ali, dragi moj bratec, tù stojé same poteze in pike!

Zlatko. Dà, dà, to je tisto, kar sem poprej povedal, da mi manjka-primernih besedij. Jaz bi drugače vse tò hitro spisal . . .

Milka. To bi-se mati smijala, da nas vidi, v kakej zadregi smo in kako se prepiramo zaradi njenega godù! Ali glej, Jelica pride!

Šesti prizor.

Prejšnji. Jelica nastopi z **Anico** z leve strani.

Stanislava. O Jelica! S čim bodeš ti mater razveselila!

Jelica. Jaz bom materi nekaj prinesla. To ubožno dekletce bode venec splelo iz najlepših cvetic, in ta venec bodem jaz materi podarila . . . Pojdi, Anica ljuba, sedi tù sem in spleti mi venec za mojo mater. (Anica sede na stol, vzame cvetic iz košarice in plete venec.)

Stanislava (k Jelici). Dobro, vrlo dobro, zlata moja Jelica! Oj kako bode mati vesela takega darù! Ti si prekosila vse druge, tèbi bodi čast! —

Zlatko, Milka in Rajko. To bi lahko vsak od nas storil; to ni nobena modrost!

Stanislava. Dà, dà! Lahko je zdaj govoriti, a bilo je poprej storiti. — Ali ne znate povesti o Kolumbovem jajci? Mar želite, da vam jo povem?

Zlatko. Nè, nè, ker jo znamo prav dobro. — A zdaj idimo, da obdarujemo tò siroto.

Milka. Da jej kupimo slaščice.

Rajko. In kakih lepih igrač.

Zlatko. Jaz jej podarim svojo novo slikovnico.

Stanislava. Dajte jej raje kako obleko ali obutal.

Milka (naglo). Idimo in preoblecimo jo v novo obleko.

Vsi. Dà, dà! takó, takó!

Rajko. Oj, kako bode mati tega vesela!

Zlatko. Urno na delo! Prinesi vsak svoje prihranjene novce, da kupimo siroti Anici obleko.

Stanislava. To je hvale vredno! To je lepó! Glejte, kako sirota hitro venec spleta . . . Ali, otroci moji, ni li naša igra zeló čudna? Glejte, tam sedi mati in

nas radostno posluša, kako se pripravljamo k njenemu godu. — Pojdi, ljuba moja Jelica, stopi ti naprej in čestitaj materi. Tako lepó in ljubeznivo, kakor ti, ne zna nobeden od nas izpregovoriti. Pojdi, zlata golobičica máterina, pojdi! (Jelica stopi z Anico naprej. Rajko in Zlatko stojita na desni, a Staňislava in Milka na levi strani.)

Jelica. Preljuba mati! O kako radi bi vam k vašemu godu prinesli vso krasoto vsega sveta — pa saj vidite, da smo še majhni in neizkušeni otroci. Zatorej vzprejmite v znak naše ljubezni ta priprost venec, ki vam ga je splelo to ubožno dekletce, sirota brez očeta in matere. Vzprejmite ta venec a ž njim tudi nas in to siroto, katera vas s tako milim pogledom prosi podpore in milosti . . . Ta uboga sirota vam je splela venec, in vsaka cvetica v njem govori tako milo, tako ljubeznivo:

Živila mati, srečna in zdrava,
Radost povsod naj vodi vas prava;
Dobra da mati bi vedno nam bila
Svoje ljubezni nam nikdar vzkrala! —

Vsi. Živila! živila!

(Ko zagrinjalo pada, zaigra kdo izmed poslušalcev na glasovir kako národno pesen.)

Iz naše vasice.

(Piše Janko Barla.)

VII.

Klobase radi jemo
Te male, te male
Pa tudi velike.
(*Národna.*)

Kdaj pride Francek, kdaj pride? — popraševali smo otroci, dokler se nam ni povedalo, kdaj pride. Na peči so se sušile špelike, mati je natolkla dišečih klinčkov, sladke skorjice (*cimeta*) in zdrobila suh rožmarinček, toraj je moral priti Francek. Bil vam je to visók, plečát mož, širokega lica, a na nosu mu je pognala bradavičica. Po letu je gospodaril in obdeloval polje, a-po zimi je hodil na okrog po ónih opravkih, po katerih je hodil tudi k nam. Francek je bil klavec.

Dobro se je godilo ónima dvema ščetinarjema, ki sta vže dolgo krulila v našem svinjaku. Dobra naša mati jima je stregla, kakor bi bila ne vem kaka gospoda, vedno sta dobila kak poboljšek. Nu, saj sta pa tudi bila ješča, kar zmanjkalo je ónega, kar se jima je dalo v korito, pa naj bi bilo še toliko. Kdo bi se potem čudil, če so jima postajale noge vedno manje in če jima je bil hrbet prostran in širok kakor kaka mizica. Zato jih je pa tudi takó zadovoljno gledala naša mati, ko jima je đajala jesti v korito. Oj, to bode kaj evreti!

Približal se je naposled dan, ko je imel priti Francek. Mnogo poprej kakor po navadi se je tistega zimskega jutra začelo življenje v naši hiši. Otroci nismo mogli ostati v postelji, vrteli smo se okolo matere, ki je imela še dokaj stvarij pripraviti, ter jej bili v nápotje pri njenem nújnem opravilu. Takrat je pa stopil v kuhinjo Francek. Na škornjih se mu je držal sneg, po laséh in kučmi pa mraz — bil je iz sosodne vasi — ob strani mu je visel brus, a pod ramo je stiskal ono čudno pripravo, s katero se delajo klobase.

— Mati, mati, Francek je vže tù! — zaklicali smo otroci.
 — Kdo pa bode držal? — oglasil se je Francek.
 — Francek, mi! mi! — upili smo otroci.
 — Ali ne bodete preslabi? —
 — O kaj še, jaz ga bodem držal kar za dve nogi — oglasil sem se jaz.
 — In jaz za drugi dve — dejal je moj bratec.
 — Táneek — jecljaj je najmlajši bratec — jaz ga pa bom ržal za épek!
 — In jaz bodem pristregla kri! — pristavila je sestra.
 — Nù, če bode vse takò, potlej bode vže dobro! — mislil je Francek. In bilo bi dobro, da ni bilo resne očetove besede:

— Otroci, zdaj pa le hitro v sobo! — Ni bilo drugače, morali smo v sobo, a Francek na krvavo delo. On je tudi brez nas opravil vse, ker je dobil druge pomagače: Žvabov Tonče, Markušev Tinče in Kolaričev Mihec so mu pomagali. Znali so, da dobi vsak po jedno klobaso, a Žvabov Tonček, kateri je znal prav spretno vleči dreto, dobil je po vrhu še ščetine, katere so pognale po prešičevem hrbtišču. V sobi smo bili kakor na iglah, ko smo zaslišali žalostno cvilenje — Francek je vršil svojo službo.

— Ga vže, ga vže ik, ik, ik — ubožček ubogi — obžalovali smo prašička. Da je on preje vedel, kaj ga čaka, izvestno bi bil poginil od žalosti.

Prinesli so v vežo, najpred jednega, potem še drugega. Poparili so ju z vrelim kropom, ošopali, potem položili na ploh. Nù, zdaj je pa Francek vže potreboval naše pomoči, ko je tako spretno razrezaval mastnega prašička. Zdaj je bilo treba malo podržati za nogo, zdaj zopet za glavo, časih tudi za repek, katero službo je opravil najmlajši bratec. Ko je bilo vže vse gotovo, začelo se je kaj prijetno delo, razcickavali in razsekavali smo mesò na drobno, da je bilo veselje gledati. In žnali smo to otroci, žnali, drugače bi nas ne bil hvalil Francek. Skoraj da nismo utegnili h kosilu, toliko smo imeli opraviti.

In ko je začel Francek napolnjevati óni svoj okrogli stroj in nanj natezati črevo, takrat je bilo še le pravo veselje, smeh in upitje. In one lepe klobase in klobasice, kdo bi jih preštel? Veste, da ni bilo, kar si bodi, če smo imeli vsak svojo klobasico, to je bilo v letu samo jedenkrat in to samó takrat, ko smo klali. Začula se je v peči nekaka čudna godba, nekako evrčanje, ki nas je kaj ugodno šegetalo po ušesih in želodecu, a kmalu potem smo imeli priložnost prepričati se, da Francek ni kar si bodi, marveč da je v svojem poslu pravi „mojster.“ Dišale so dobre klobasice, da je bilo kaj, ko smo pa bili ravno pri najlepšem delu — ko smo namreč sedeli okolo mize, in je pred sebjò imel vsak svojo klobasico — takrat nam je pripovedoval Francek pripovedko o palčeku, ki je bil tudi v klobasi. Znam, da ste jo tudi vi vže kdaj slišali, zatoorej je ne bodem ponavljal, a če ste jo vže morda pozabili, poprašajte svoje dobre roditelje, pa vam jo povedó drugič, vem, da jo znajo. Napravil se je naposled večer in otroci smo morali k počitku. Takó je minul óni naš véliki domači praznik, katerega se še vedno veselo spominjam. Sporočite mi, prosim, kdaj bodejo pa pri vas koline, prijateljčki moji, pridem vas obiskat, saj menda ne bodete hudi, ká-li? — — —

Angelj váruh.

Irudno solnce skóro
Pojde spat za góro,
Z lin cerkvenih v vas
Pêje zvona glas.

Oj, kakó li rada
Vselej Anka mlada
Sluša zvon glasán,
Ko ugaša dan!

A nocoj jo delo
Dolgo je prevzelo,
Trdno spi sedaj,
Sanja, Bog vé, kaj . . .

Milo in ljubeče
Dete gleda speče,
Prosi, da vladár
Večni bi vsikdár

Jasno glej svetlobo:
Angelj splava v sobo,
Položí rokó
Anki na glavó,

Dobro jo ohranil,
Zlá jej dušo branil,
Sipal jej dobrot
Na življenja pot!

—k.

Iz spominov na babico.

VI.

Povedal vam še nisem, koliko nas je sploh bilo babičinih vnukov, da-si sem omenil nekoč, da sem bil jaz mej vsemi najstarejši. Velika človeška slabost je, otroci, da se pečamo najraje s seboj samimi in pri tem pozabimo drugih. — Ali zdaj, ko sem se domislil, povem vam takój: Naš Andrejček je bil, naš Janček, mala Ivanka in jaz. Vse je ljubila babica, a nobenega menda tako ne, kakor mene. Posebno odkar sem začel hoditi v šolo. Za vse na svetu je bila vesela, ko sem jej k letu, odkar me je peljala „zapisat,“ nekega dne z otroškim naudušenjem pripovedoval, da ne bode treba več trgati hlač z ónimi „malimi,“ da me je gospod učitelj vže prestavil v drugi razred.

„Kdaj bodeš še ti v drugem razredu!“ dejala je Andrejčku.

Ali Andrejček je potegnul preluknjani klobuk na oči in se poredno smijal babici: Silno navihani deček je bil. Ne pravil bi vam o njem, ako ne bi želel, da vi niste taki. — Šola ga je veselila, kolikor lanski sneg. Babici je nagajal, kderkoli in kadarkoli je mogel. Posebno ako so šli drugi domači precej zjutraj z dóma na delo in je imela babica s kuho opravka črez glavo, ni vam bil ugnan niti za trenotek. Časih je babica komaj zakuhala zelje in pristavila drugo kosilo, ko je priletel od kakega kraja in se jej nalagal, da vže gredó vsi s polja domóv. Ona pa se ni nobene stvari bolje bala, nego tega, da jo družina prehití. „Kaj li naj počnó lačni do kosila?“ dejala je in često tarnala pred pečjó: „Ej, ta ura, ura! Kadar jedenkrat deset odbije, potem pa bije neprestano, kakor bi jo podil z bičem!“ — Zopet drugokrat jej je skrivaj izmaknil pihalnik in ga nesel skrit v hišo pod posteljo. Njej pa ni hotelo takó nič goreti v peči. „Ej, ljubi Bog, da bi nagajala in bi! kadar se človeku mudi, takrat mu izvestno neče nobena stvar prav služiti.“ In je segla po pihalniku, da bi podpihala ogenj, in — pihalnika ni bilo. „Kam sem ga neki utáknila?“ jezila se je sama nad seboj. „Starost, to ti je res pozabljivost. Ipak moram biti zmešana od tolikega opravila. — Andrejček! Andrejček!“

„Kaj je, babica?“

„Ali si ti kaj videl, kam sem zanesla pihalnik?“

„Nič!“ — A tedaj se je zasmijal kje za vežnimi vrati, da je zazvenelo po veži, in stekel je smijoč se okrog vógla.

„Ej, ti kajón grdi kajonasti, da moreš biti tak! Pod posteljo ga je zopet zanesel, saj vem. Oj, ti otroci, ti otroci! Ali nobeden ni takšen, kakor je ta porednost Andrejčasta!“ In je stopila za njim okrog hiše in mu zapretila: „Le čakaj me, saj bode prišel Cigarov Jože, mora priti!“

„Jêê“ — zategnil je Andrejček usta v zopetni, toda čisto drugačni, skoro da vže pol z jokom spojeni nasméh ter se pokríl z levico preko očí. Cigarovega Jožeta se je bal, če nikogar na svétu. Ali zakaj? Zató, ker mu je dejal nekoč, ko je šel, vrví preko rámen, v senožet, da veže s tistimi vrvmi otroke in jih pošilja nekam daleč, ako ne celó na Turško. Izvestno da je mislil samó neporedne otroke. Od tistih dób ni šel naš Andrejec nikoli več sam mimo Cigarove hiše. Kadar ga je poslala mati po sol k Marijci, ali oče po tobak k-Luki, šel je (ako je sploh

ubogal, da je šel) preko vrta in daleč na okrog namesto naravnost mimo Cigara. Sploh pa je poudarjala babica vedno ter vedno, da Andrejca ni nikamor pošiljati. „Janezka pač, Janezka,“ dejala je, „kadar je óni (mislila je mene) v šoli. Ta vže še priteče, ali Andrejčka pošljemo — po smrt. Za nobeno rabo ni, razven da nagaja.“

Toda poslednje ni imela babica popolnoma pravo. Jedno je namreč obetal naš Andrejec — da bode dober pastir. Za voli in kravo v hlevu se je zelo briga. Največje veselje mu je bilo, ako jih je smel gnati z očetom na vodo. Se vé da bi jih bil sam še raje bičal, ali trebalo je gnati mimo — Cigara . . . In kadar je oče zapregal ali spregal, kaj menite, da je imel malo opraviti? Ali kaj, ko je bil takó hémbrano majhen, trikrat manji, kakor porednost njegova! Nobene stvari ni mogel doseči, da bi jo bil podál očetu. Takó da je bil tudi pri delu ponajveč v nápotjě. Saj pravim, otroci: neporedneža déni, kamor hočeš, nič ni ž njim, kakor je dejala naša babica.

To se vé, da zmirom ni ostal tak naš Andrejec. Kaj pa bi bilo!

Prihodnje leto, ko sem bil jaz vže v tretjem razredu, prišel je tudi on hoditi v šole. Sprva sicér nerád. Ko je nekega dné precej deževalo, dejal je celó prišedši dopóludne iz šole, da popóludne kar ne bode kazalo iti, ker je — stopila na šolski pot voda . . . Lagál je, kakor bi mélo.

Ali pozneje je rad pohajal šolo in se odvadil ondú marsikatero grde navade. Tudi ž njim je imela babica svoje veselje.

Mih. O. Podtrojiški.

Tri sestre.

Mej najmanjše dežele v vsej Evropi se šteje samostalna kneževina Lihtenštajnska v Nemeih. Obsega samó dve in pol štirjaške milje svetá in blizu do 9000 prebivalcev. Jedino dolinico, po katerej dere mladostna reka Ren, obdaja visoko gorovje, iz katerega štrlé tri skalnati zobovi v zrak. Tem zobom pravijo ondotni prebivalci „tri sestre.“ O njih je mej ljudstvom sledeča pripovedka:

Nekega Marijinega praznika so šle tri sestrice na óno pogorje, da bi si nabirale jagod. Ko je vže vsaka napolnila svojo košarico, pride mimo „naša ljuba Gospá Marija.“ Prijazno prosi otroke, naj jej dadó nekoliko jagod. A deklice se tega branijo, ker ne poznajo gospé. Tedáj povzdigne Marija roko ter jim zapretí takó-le: „Gorjé vam, ker imate tako trdo srce do mene! Zatorej bodite kamen v svarilo vsem ónim, ki nimajo usmiljenja do ubogih.“

To rekši, izpremené se vse tri sestrice v tri skale, ki še danes molé iz ónega pogorja kakor tri zobovi v zrak.

Otroci, bodite usmiljeni do ubožcev, kadar vas prosijo za gržljnej jedí ali požirek pijače.

Fr. Rup.

Moli in delaj.

Peter in Pavel sta bila soseda. Peter je imel četvero, Pavel troje otrok. Srečata se na cesti. Začnè se razgovor. Tožita si vsak svoje breme, ki ju takó neusmiljeno bije in teži.

Peter reče: „Pri meni je neznosna béda, pa se ne morem otresti skrbij in nadlog, ki me teró. Pri meni je vsak dan Bog pomagaj! V vsakem voglu hiše me pozdravlja béda, pa naj delam še tako pridno vse dneve in vse noči. Zmirom pri delu, nikoli počitka, a nikjer nič, da bi se kaj poznalo. Še celó ob nedeljah ne mirujem, trudim se in delam, a moji otroci vender nimajo ne kruha ne obleke!“

Nato Pavel: „Sosed moj dragi! Kakor pri tebi, tako pri meni. Tudi moji otroci nimajo kruha za vsak dan v letu. Po večkrat gladujejo, a jaz nimám, da bi jih nahranil. Vsako jutro molim in prosim Boga, da bi mi olajšal moje breme; in kadar čujem zvoniti opóludne ali zvečer, zopet poklekнем in molim s povzdignjenima rokama. A vse je zamán! naj molim tudi po več ur na dan, pomoči ni od nikoder. Dozdeva se mi, da Bog mene in mojih otrok ne vidi, ali je pa popolnoma pozabil na nas.“

Ta razgovor je slišal starec Luka, ki je na blizu stal in poslušal. Po vsej vasi in okolici ga je spoštovalo staro in mlado. Bil je starec poln modrosti. Vsaka njegova beseda je bila zlatá vredna. Ta pristopi k sosedoma in jima reče:

„Draga moja! vajino delo je brezuspešno, ker nema blagoslova božjega. Ako me hočeta poslušati, pa vama povem, zakaj nè.“

Starec si otare pòtno čelo z veliko modro ruto, predene „fajfo“ iz levega kota ust v desni ter reče:

„Kar jeden od vaju stori preveč, to stori drugi premalo. In tako zopet narobe. Moliti, to še ni dosti, kakor tudi ni dosti, samó delati. Oboje je treba: moliti in delati. In to dvoje želi Bog, da storita tudi vidva. Molita in delajta, pa vama bode pomagal dobri nebeški oče. To si zapišita dobro v dušo in srce!“

Peter in Pavel zamišljena otideta vsak na svoj dom. Ravnala sta se odslej po starčevih besedah, in glej čuda! od tistihmal je nestalo siromaštva in béde pri njih in njunih otrocih. Postala sta srečna in zadovoljna.

Posl. Ivan T.

Komu je najhuje?

(Narodna basen; zapisal v Grmu J. Barič.)

Pogovarjali so se in prepirali postelj, vrata in tram, čegav posel je najtežavnejši. Postelj je govorila: „Oj da bi le skoraj bil dan, da bi ljudij ne držala!“ — Vrata so vzdihovala: „Oj, da bi le skoraj bila noč, da bi se ne odpirala vsak čas.“ — A tram je potrpežljivo vzkliknil: „Bodi si temu, kakor mu, meni je zmirom jednako! — Bil je njemu najtežavnejši posel, a s potrpljenjem se vse prebije.“

Prirodopisno-natoroznansko polje.

Skvôrec.

do še ni slišal o skvôrecu, ki se star ali mlad, kmalu privadi človeku, rad ga ima in mu je privržen kakor kak psiček. V hiši je vesel, smešen, razumen in prekanjen tovariš; polu je muh in zviijač. Moško se drži ter prav ponosno hodi po izbi, ne menč se za nobeno stvar, ali glej ga spaka, hipoma postane smešen in dobrovoljen norček ter brije burke, da se mu moraš smijati. Skvôrec je zelo zvédav, brez njega se v hiši ne more nič zgoditi, povsod mora imeti svoj kljun zraven. Ako sedi pri mizi in pišeš, takój ti sede na tintnik in pomaka svoj kljun v tinto; ako se miza pogrinja in nosi jed na mizo, prvi je on pri skledi; predicisedena kolovratin potiplje predivo.

vsak glas, ki mu pride na ušesa. Mijavka po mačje, bevka kakor mlad pes, kvaka po žabje, kloče kakor koklja, cvili kakor nenamazano kolo in hrešči kakor žaga, kadar se ostri. A ne samó to, on se nauči tudi dosti razločno izgovarjati besede, le hitro jih zopet pozabi, ako mu jih vedno ne ponavljaš.

V svojo zabavo posnema

Ali glej ga kleka! vse, kar se je naučil: besede, živalske in druge glasove ter še celó svojo lastno pesen, vse to splete in pomeša v nekaj čuden „kikeljkokelj.“ Vsak čas ima kaj novega, zmirom je kratkočasen. Kaj nè, otroci, to je pač čudna ptica.

A pogledjmo si zdaj skvôrca natančneje. Skvôrec (der Staar, Sturnus vulgaris) ima črno perje, ki se izpreminja na zelenkasto in vijoličasto; po plečih, dolenjih perotih in trebuhu je belo pikast. Kljun mu je rumen in raven, na konci ploščato stisnen.

Skvôrec prebiva po gozdih, dobravah in vrtih, posebno onod, koder se nahajajo v obližji obdelane njive, zelene loke in mokri travniki. Vže zgodaj v vzpomladi se vrne mej prvimi ptiči iz toplejših krajev, v katerih je bil čez zimo.

Neutrudeno žvižga in brusi svojo, ne ravno bog si ga vedi kako umeteljno, ali vender še dosti ugodno pesenco. To se zna, da vmes upletava vsakoršne napeve drugih ptičev ter sploh pritika vsak glas, ki mu pride na uho.

Za gnezdo si izbere luknjo v kakem duplu ali otlem zidovji. Hvaležen je pa tudi človeku, ako mu pribije na drevo ali pod nadstrešje kako škatljo ali skrinjico. V izbrano luknjo si nanosi suhe trave, perja, dlake in sploh vse, kar je dobiti mehkega in gorkega.

V hrano mu so žuželke, kobilice, črvi in mastni polži. S kljunom preobrne vsak list, preišče vsako bilko, iztakne vsako luknjico, kamor koli se ti mrgolinci radi skrivajo.

Tudi okolo pasoe se živine rad poseđa in jej s hrbta obira nadležni mrčes, ki jo zajéda. — Zaradi pokončevanja kvarljivih polžev je skvôrec zelo koristna ptica; jedna sama skvôrčeva rodovina pozoblje na dan veliko število teh kvarljivih slinarjev. Res je, da skvôrci radi sladkajo na zrelih črešnjah in murbah, ali pameten človek te majhne kvare ne bode primerjal velikej koristi, ki jo ima od skvôrccev. Zaradi te velike koristi ne moremo dosti priporočati našim gospodarjem, da naj po vrtilih in okolo hiše prirejajo skvôrcem umeteljne luknje ali tružice, kakršne je bil „Vrtec“ vže lanskega leta priporočal. (Glej „Vrtec“ 1891. l. stran 86.) Hišica, v katero se skvôrci naselé, ne bode nikdar prazna ostala, vsake vzpomladi si jo bodo radi poiskali.

Posebno lepo je videti skvôrec v jeseni, ko se jih na tisoče zbere v jedno veliko tólpo. Kakor divja vojska vihrajo dalje, vse se gnjete v sredo, drug se vrtil okrog drugega; kakor črn oblak se vali vriščeča tólpa preko dobrave ter se naposled zakadí v gosto bičevje. Tu si z jezično zgovornostjo pripovedujejo dnevne dogodke: jedni pojó, drugi žvižgajo, nekateri brusijo in ponavljajo glasove, ki so je čuli po dnevi, vrhu tega se pulijo in trgajo za najboljša prenočišča. Še le pozno v noč potihne to prijazno evrčanje in ščebetanje.

Naposled jih nestane nekega dne; tolpoma vihrajo proti vedno jasnemu laškemu podnebjju, kder pa mnogega zagrne mreža. Skôrčevo mesó ni posebnega ukusa, ali Lahu je vse všeč, da ima le kljun.

(Po Erjavčevj knjigi „Domače in tuje živali.“)

Zakaj drži grlica glavo po strani?

(Legenda; zapisal v Grmu J. Barlé)

Zibala je nebeška mati Marija dete Jezuška in mu prepevala:

„Pridi, pridi grlica
Boš mi dete zibala,
Moje dete sladko spalo
Da ne bode se jokalo!“

Priletela je ptica grlica, ko je zaslišala to milo pesenco in zibala dete Jezuška namesto Marije, ki je morala iti na delo. Zibala je, zibala grlica, vender ne dolgo, zaspala je, a Jezušek se je prevrnil iz zibelke. Marija domóv prišedši in videč Jezuška na tleh, udarila je za kazen grlico. Zato pa še danes drži grlica glavo po strani.

Listje in cvetje.

Umrli je 26. dne pretečenega meseca po dolgej in mučnej bolezni gospod

Ivan Železnikar,

pisatelj slovenski in urednik „Slovenskega Naroda.“

Naj v miru počiva!

Drózeg.

M hosto, deček, grem na hribe,
Režem z grmov žetke šibe,
Da piščali naredim.

Blizu drózeg se oglasi,
Poje milo in počasi —
Slušam, nožič izgubim.

S čim naj zdaj piščali režem?
Stókrat v travo, grme sežem,
Iščem in nê najdem nič.

Drózeg poje vedno slaje,
Vrnem se domóv jokaje:
Drózeg, ti nesrečni ptič!

A. Medved.

(Deset pravil za življenje.) 1. Ne odlagaj nikdar na jutri, kar danes moreš storiti. 2. Ne muči drugega s stvarmi, ki jih sam lahko opraviš. 3. Ne troši denarja za stvari, katerih ne potrebuješ. 4. Ne kupuj stvari, ki so drage. 5. Več te stane oholost, nego li glad. 6. Nikoli ti ne bode žal, če si bil zméren v jedi in pijači. 7. Vsako delo je lahko, ako delaš z veseljem. 8. Ne delaj si stvari slabejših, nego so v resnici. 9. Oglej si vsako stvar le z dobre strani. 10. Kadar te jeza prime, štej do deset, predno zineš; in če si v hudej jezi, štej do sto.

Kratkočasnice.

* Učitelj vpraša Jožka, kako bi jednako delil s svojo sestro, če bi našel pod jablano

3 jabolke? — Jožek reče: „Sebi bi vzel dve, a sestri bi dal jedno jabolko.“ — „To bi ne bilo pravo,“ reče učitelj, „ti moraš tako razdeliti, da dobita oba jednako.“ — Jožek reče na to: „Nû, potlej bi še jedno jabolko potresel z jablane.“

* (Iz šole.) Učitelj: „Zakaj je Adam ugrizel v jabolko?“ — Učenec: „Zato, ker ni imel noža!“

* (Snažna gospodinja.) Gospodinja k dekli: „Anica! daj, prinesi mi še jedno košaro ógljija, pa ga poprej dobro operi, da si ne umažem rok!“

Uganke.

- 1) Kdo bi rad videl na jedno oko?
- 2) Katero rastlino tudi slepci poznajo?
- 3) Mesnat raženj, železna pečenka. Kaj je to?
- 4) Po leti je hladna, ali ni gladna; po zimi je gladna, ali ni hladna. Kaj je to?
- 5) V roko lahko, v skrinjo ne more; kaj je to?
- 6) Komu se tudi cesar odkrije?
- 7) Ob klinu visi, a zló misli. Kaj je to?
- 8) Zóve se, kakor da bi bil sit, a če prideš k njemu, jedi še videl ni; kaj je to?
- 9) Mirno stoji, a srce mu bije. Kaj je to?
- 10) Zeleno je — grm ni, belo je — sir ni, rep ima — miš ni?
- 11) Osem nog, tri glave, jeden rep. Kaj je to?
- 12) Dva lončka, štiri pokroveci. Kaj je to?
- 13) Nima ne prstov ne rok, pa te najboljše naslika. Kaj je to?
- 14) Kateri petelin ne kikirika?
- 15) Kateri zobjé ne grizejo?
- 16) Kakor stena molči, pa te le dobro uči. Kaj je to?

(Odgonetke uganek v prihodnjem listu.)

Nove knjige in listi.

* Popotnikov koledar za slovenske učitelje 1892 s popolnimi imenikom šolsk. oblastnih, učiteljskih, ljudskih šol in učiteljskega osebja po Južno-Stirnem, Kranjskem, Primorskem in slovenskem delu Koroškega po stanju v začetku šolskega leta 1891/92. VI. leto. Izdal in uredil Mihael J. Nerat, nadučitelj in urednik Popotnikov v Mariboru. Tiskal in založil Dragotin Hribar v Celji. — Popotnikovega koledarja nam menda ni treba še posebej omenjati, ker je izvestno vsakemu slovenskemu učitelju vže dobro znan. Ta „Koledar“ vsako leto bolje napreduje in želeji je, da bi slovenski učitelji in prijatelji našega šolstva storili svojo dolžnost ter prav pridno segli po „Popotnikovem koledarju“, ki ga imamo vže šesto leto pred seboj. Liden v platno vezan stoji 1 gld. 35 kr., kar ni mnogo. Ako primerjamo nemške koledarje jednake vrste z našim domačim koledarjem, ki ga izdajenaš trudoljubiv gosp. Nerat, „Popotnikov“ urednik v Mariboru.

* Zabavna knjižnica za slovensko mladino. Uredjuje in izdaje Anton Kosi, učitelj v Središči. I. zvezek. V Ptuiju, 1892. Zalaga izdajatelj, tiska W. Blanke. Cena 15 kr. — To je naslov najnovejšej knjižici, ki je namenjena našoj slovenskej mladini. Gospod izdajatelj nam je vže znan po svojih zbirkah narodnih legend, a zdaj se je poprijel zopet drugega ni manj hvalevrednega dela izdajati tudi „Zabavno knjižnico“ za slovensko mladino. Ker vsebine še nismo mogli pregledati na drobno, prepuščamo to stvar drugim kritikom, ki so sposobnejši od nas, in ker nam tudi ne pristaje ocene izrekat i o sličnih spisih, kakeršne ima naš „Vrtec.“ Želimo samó to gospodu izdajatelju, da bi bil mnogo srečnejši pri tem podjetji, nego li oni, ki so z jednaki knjižnicami vže poskušali pomnožiti poučno in zabavno berilo naše slovenske mladine, pa niso imeli nobenega odziva pri našem slovenskem občinstvu, kajti prvi zvezki takih knjižnic so še zdaj v velikem številu na razpolaganje, a nikdo ne vpraša po njih. Opozarjamo le na „Knjižnico za mladino“, ki jo je jelo izdajati „Slov. učiteljsko društvo“ 1887. I. Prvi zvezek te knjižnice, 72 strani obsežen na lepem papirju in trdo vezan s platnenim hrbtom, stoji boriš 20 krajcarjev, a do zdaj se menda še niti tretjina teh knjižic ni razpečala. Pač žalostno za našo mladino!

Hrvatsko pedagog.-književno društvo je izdalo za 1891. I. sledeče knjige na svetlo:

* Zorna obuka u pučkoj školi. Priredio prema novoj naukovnoj osnovi i formalnim stupnjevima Milan Kobali, učitelj kr. vježbaonice u Zagrebu. 8°. 328 stranji. —

* Miroslavi Bogoljuba. Pestalozzijevo pučku pripovijest, Lienhard und Gertrud. I. dio. Za naš narod priredio Konstantin Milan Harambašić. U Zagrebu 1891. 8°. 222 str.

* Lijepa naša domovina. Zemljopisne slike. Piše Dragutin Hire. I. svezka. Sa 26 slika. Zagreb 1891. Vel. 8°. 140 str.

Vse tri knjige, ki jih je izdalo velenapredno hrvatsko pedagog.-književno društvo s nemo izborne imenovati in pač bi bilo želeli, da bi k temu društvu pristopilo obilo število tudi naših slovenskih učiteljev, osobito onih, ki so hrvatskega jezika zmožni. Društvenina znaša samó 1 gld. na leto.

Številčni rebus iz zemljepisja.

(Priobčnje A. Z.)

1	2	3	4	5	6	7	.
2	6	8	9	5	10	6	.
3	12	13	12	10	3	11	12
4	9	2	3	12	.	.	.
5	12	13	11	12	.	.	.
6	14	5	12	1	12	.	.
7	2	15	6	.	.	.	.

Opomnja. Sedem vrst števk znači sedem zemljepisnih imen iz Radovljiškega okraja, takisto tudi prva vrsta, ako jo čitaš navzdol. Vsaka številka znači dotično érko v tistej vrsti, kakor se nahaja v zemljepisnem imenu.

(Rešitev in imena rešilcev v prihodnjem listu.)

Rešitev rebusa v 1. „Vrtčevem“ listu 1892. I.

Hudobija in neverednost polni vso našo zemljo.

Prav so ga rešili: Gg. Jakob Inglič, naduč. v Idriji; Jos. Vidic, naduč. v Št. Pavlu v Savinjski dolini (Štir.); Sim. Punčuh, naduč. v Slavini; Jernej Pirc in Josip Kumar v Idriji; Fr. Šivilaskup v Horjulu; France Peternel, mladenič v Novakih (Gor.); Ant. Menclinger, Jos. Globenik in Rajko Mlejnik, dijaki v Rudolfovem; Dragotin Koderman, v Frankolovem (Štir.); Josip Regali, dijak v Ljubljani; Ivan Regali in Evgen Walland, učence v Ljubljani. — Ivana in Amalija Šket v Dramljah (Štir.); Apolonija Fatur v Ljubljani; Anica Lebč in Josipina Koderman v Frankolovem (Štir.); Marija Leben v Horjulu; Marija in Leopoldina Rantova na Dobrovi pri Ljubljani.

Listnica. Ljudska šola v Kovtah: Poslano naročnino 2 gld. 60 kr. smo zaračunili za protečeno leto 1891., ker je poprej še nismo bili prejeli. Prosimo torej, da nam določite se naročnino za tekoče leto. — Lipetčevon v R.: Vi kažete dokaj nadarjenosti in tudi spretnosti v lepovelji, ali dvršenosti se ni v Vaših spisih. Poslali Vam smo torej Vaše spise pod kriznim ovitkom nazaj. Za posebne pisne kritike pri našem ogromnem delu nimamo časa. —

„Vrtec“ izhaja I. dné vsacega meseca in stoji za vse leto 2 gld. 60 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr. Napis: Upravištvu „Vrtčeve“, mestni trg, štev. 23 v Ljubljani.

Izdajatelj, založnik in urednik Ivan Tomšić. — Natisnila Klein in Kovač v Ljubljani.